

A. LUDIN & CO

“Assurans-Sprutan“.

(Patenterad i Sverige, samt patent å densamma sökt äfven i de fleste öfriga länder.)

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

husbonde: — en god vän, men en trak-
tansvärd fiende.»

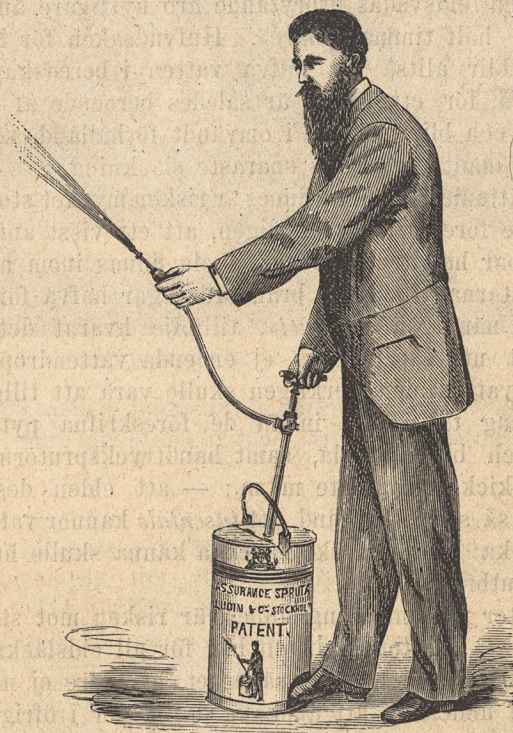
Då elden erhållit öfvermakten skonar den intet. Palatset och hyddan, den fattige och den rike stå lika nära faran af dess härjande förödelse. Arbeten, åt hvilkas fullbordande åtgått århundraden, nedlägger den ofta, inom några timmar, till

A. LUDIN & CO

“Assurans-Sprutan“.

(Patenterad i Sverige, samt patent å densamma sökt äfven i de fleste öfriga länder.)

»Elden är en god tjänare, men en elak husbonde; — en god vän, men en fruktansvärd fiende.»

Då elden erhållit öfvermakten skonar den intet. Palatset och hyddan, den fattige och den rike stå lika nära faran af dess härjande förödelser. Arbeten, åt hvilkas fullbordande åtgått århundraden, nedlägger den ofta, inom några timmar, till

aska. Det är derföre väl värdt allas vår uppmärksamhet, och den medborgerliga pligten fordrar dessutom, att hvar och en så mycket som möjligt är beredd att möta denna farliga fiende — som ej på förhand låter ana sin ankomst — och, genom dess bekämpande, försvara sitt eget och nästans lif och egendom.

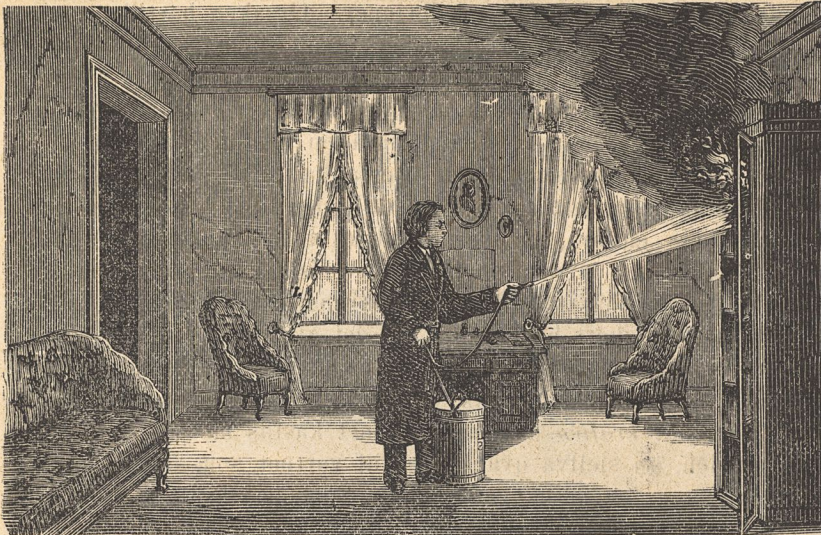
Hvarje eldsvåda har en liten början, som gör att man desto förr måste bli herre deröfver, ju hastigare man kan föra en tillräcklig qvantitet vatten i beröring med densamma. Man kan med anledning deraf säga, att: »Några kannor vatten genast vid en eldsvådas utbrytande äro nyttigare än tusentals kannor en half timma senare». Hufvudsaken för hvarje eldsläckning blir alltså att hafva vatten i beredskap. *Risken* mot eldfara för ett ställe är således beroende af denna omständighet och blir ungefär i omvänt förhållande som vattnet finnes anordnad för eldens snaraste släckning.

Der vattenledning icke finnes är risken mycket stor. Brandordningarne föreskrifva visserligen, att ett visst antal pytsar, jemte ett par handtrycksprutor, skola finnas inom hvarje hus; men författarna till dessa brandordningar hafva förglömt det viktigaste, nämligen »vattnet», tillfölje hvaraf det ej sällan händer, att uti sådane hus ej en enda vattendroppe finnes, eller, om vatten der verkligen skulle vara att tillgå, att en allt för lång tid åtgår innan de föreskrifna pytsarne fås reda på och blifva fyllda, samt handtrycksprutorna blifva i brukbart skick, igångsatte m. m.; — att elden dessförinnan erhållit en så stor öfverhand, att *tusentals* kannor vatten sällan kunna släcka hvad kanske *en* enda kanna skulle hafva gjort vid eldens utbrott.

Der åter vattenledning finnes, är risken mot större eldsvådor mindre. Vattenledningen har för all eldsläckning stora fördelar och innebär en viss säkerhet, hvarföre ej något samhälle borde underlåta att anskaffa dylik, der i öfrigt omständigheterna sådant medgifva. Men med vattenledningens anskaffande är man ej berättigad att tro, det alla försigtighetsmått mot eldfara äro vidtagna. Vi beröra icke här de allmänna brandkårerna och deras redskap, som inom hvarje samhälle böra finnas och hvilka, ehuru afsedda för all eldsläckning, dock vanligen kunna tillstädeskomma först någon tid efter en eldsvådas utbrott och då elden erhållit större dimensioner, utan syfta endast på den brandredskap inom hvarje egendom hvil-

ken bör stå husets innevånare till buds och som genast och först af alla skall anlitas i händelse eldsvåda utbryter, för att

Assuranssprutan använd för eldsläckning.

vara i verksamhet innan brandkåren med sin redskap hunnit anlända*). Man kan uti en byggnad hafva vattenledning till hvarje

*) Vi hänvisa t. ex. till ett i Dagens Nyheter för måndagen den 15 oktober 1877, omnämndt fall i tändsticksfabriken vid Igeldammarne, der vattenledningen var afstängd då den skulle för detta ändamål anlitas.

»En beklaglig tilldragelse, som lätt kunnat medföra ännu större olycka, timade sistlidne fredags morgon kl. 9 i tändsticksfabriken vid Igeldammarne. En arbetska, som var sysselsatt med dopning af stickor, råkade härunder att genom någon ovarsamhet få sina kläder antända. Omhvärd af lägor, rusade den olyckliga in uti askfyllningssalen, der för tillfället såväl hela arbetspersonalen var tillstädes som ock fanns den rikaste tillgång på lätt antändliga ämnen, nemligen stickor och lådor. En rådig man bland arbetarne, som genast insåg den fara som hotade icke allenast den antända, utan ock alla de andra innevarande — ett antal af öfver 100 personer — kastade ögonblickligen omkull qvinnan och lyckades att med sin rock qväfva elden. Den illa brända affördes till Serafimerlasarettet, der hon efter 24 timmars förlopp afled, efter att hafva utstått förfärliga plågor.

En omständighet som här hade kunnat medföra en olycka, ännu större än den vid Tidaholm, var att vattenledningen, hvars hjälp fabriken raske ingenjör genast var betänkt på att anlita, för tillfället och honom övriga blifvit afstängd. Fabriksbyggnaden är af trä och de rum, der ofvan beskrifna sorgliga scen tilldrog sig, äro belägna i trappa upp.»

våning äfvensom slangar, genom hvilka vattenstrålar vid afprofningar kunna sändas till hvarje punkt af hela bygnaden; men dock händer det ofta, att en sådan bygnad, då elden kommit lös, helt och hållet nedbrinner. Orsaken härtill är, att elden och röken få öfverhanden innan slangarna blifvit utlagda och vattnet hunnit påsläppas, för att ej tala om innevånarnes ovana vid behandlingen af dessa redskap och om den villervalla som vid sådana tillfällen vanligen uppstår.

Hvar och en, med någon eftertanka, skall säkerligen inse nödvändigheten, att på hvarje ställe der lif och gods äro underkastade eldfara, en viss kvantitet vatten alltid finnes lätt tillgänglig och afsedd endast för eldsläckning; likasom att detta vatten förvaras uti ett lätt transportabelt kärl, försedt med en lätt skött handspruta, på det att vattnet med största fördel må kunna utkastas på de brinnande föremålen; ty det är en af fackmän känd sak, att, vid eldsläckning i allmänhet, det mera är *kraften*, hvarmed vattnet kastas mot de brinnande föremålen, än sjelfva kvantiteten af vattnet, som åstadkommer släckningen, enär en vattenstråle, som med kraft stöter mot ett brinnande föremål, dels intränger i detsamma, dels sprider sig deromkring och sålunda verkar på en större yta än då den svagt framkommer.

De första handsprutor, af dessa slag, som blefvo konstruerade och hvilka, enligt historien, egde sin tillvaro redan 200 år före Christi födelse, äro de vanliga handtrycksprutorna hvilka man ännu i dag får se i nästan hvarje hus. Under det sista århundradet, och i synnerhet under de sista 30 åren, hafva snart sagdt hundratals handsprutor af olika konstruktioner, till hvilka äfven de s. k. extinktorerna och hydronetterne kunna räknas, blifvit uppfunna, och deras resultat visat sig vara mer eller mindre tillfredsställande. Behovvet af en ändamålsenlig brandspruta, af enkel och hållbar konstruktion, som med lättskötthet förenat behörig verkan vid dess användande och som varit lätt att förflytta från ett ställe till ett annat och dessutom billig i pris och underhåll, har, med ett ord, kostat åratals experimenter och betydliga kapitaler.

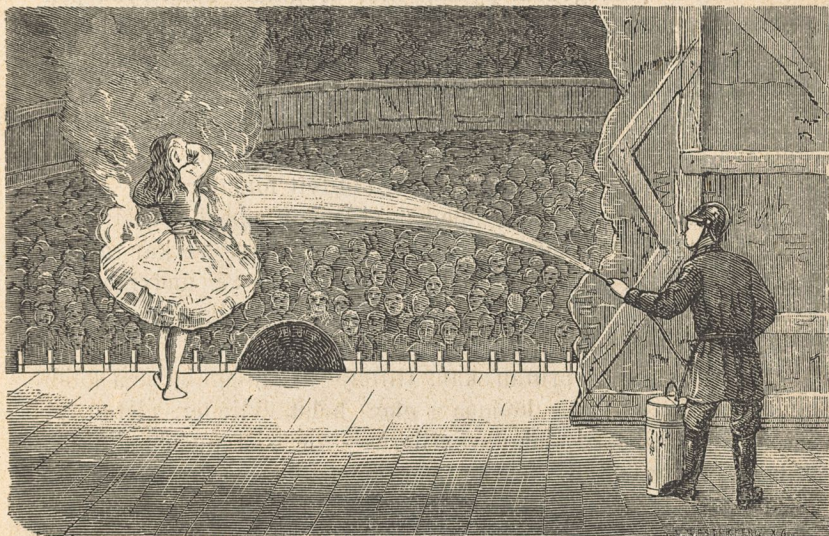
Undertecknade, som en längre tid experimenterat i detta syfte, tro sig hafva lyckats med resultaten af dessa experimenter och erbjuda derföre till allmänheten en ny patenterad brandspruta, under namn af:

“Assurans-Sprutan“

hvilken innehar alla ofvannämnda egenskaper.

»Assurans-Sprutan», med sitt för eldsläckning bestämda vatten, erbjuder större säkerhet mot eldfara än någon annan spruta, och kunna dess fördelar sammanfattas uti följande punkter:

1). Försedd med en tillräcklig vattenquantitet, står den alltid färdig att användas, utan att särskilda förberedelser behöfva iakttagas, vid en eldsvådas utbrytande, och kan derigenom en mindre eld släckas med densamma, innan man ännu,

Assurans-Sprutan använd för lifräddning.

t. ex. vid användandet af en kemisk extinktör, hunnit sönderslå gas-satsen, låta gasen utveckla sig till ett tillräckligt tryck, och få apparaten på ryggen färdig till anfall.

2). Den är af ändamålsenligaste konstruktion, lättare i vikt och följaktligen bekvämare att bära än någon kemisk extinktör, eller annan spruta.

3). Dess skötsel är så enkel att ingen föregående kännedom derom är nödig. Den arbetar så lätt att till och med ett barn om 8 år med bekvämlighet kan ensam på samma gång pumpa, sköta slangen och rikta strålen, hvilket inga-

lunda är fallet med någon annan pytsspruta eller de kemiska extinktorerna.

4). Den släcker, vid en eldsvådas början, med en ringa vattenquantitet, mera verksamt och hastigare än de kemiska extinktorerna, äfven den mest intensiva eld, åstadkommen t. ex. genom tjära, petroleum m. m. Dessutom har den ej olägenheten att, såsom fallet är med extinktorer med gasladdningar, sönderbryta strålen hvarigenom effekten minskas. Assurans-Sprutan kastar en jemn och *kontinuerlig* stråle.

5). Genom »Assurans-Sprutan», som kastar strålen till en betydlig höjd, kan man jemväl släcka elden af brinnande tak, något som, genom pytsar eller de gamla handtrycksprutorna, är omöjligt. Den kastar vattnet intill c:a 50 fot i längd, då deremot en vanlig kemisk extinktor med stark laddning endast förmår att kasta vattnet högst 35 fot.

6). Någon explosion kan med Assurans-Sprutan aldrig inträffa, hvilket deremot lätt är fallet med den kemiska extinktoren, då kärlet under tidernas längd blifvit försämradt. — Assurans-Sprutans behandling innebär ej någon som helst fara.

7). Med Assurans-Sprutan, som mera verkar genom strålens kraft, än genom en stor vattenmängd, undvikes den stora skada å möbler och husgeråd, som vanligen försakas vid eldsvådors dämpande medelst pytsar.

8). Assurans-Sprutan kan, tillfölje af sin enkla, men solida konstruktion, aldrig komma i olag, helst cylinder, piston, pistonstång, luftkärl samt ventiler — de sistnämnda kulventiler — äro af metall. Kärlet förfärdigas af galvaniserad jernplåt eller koppar. Sprutan kan dessutom af en hvar med största lätthet söndertagas och åter sammansättas, utan någon föregående kännedom om densamma.

9). Assurans-Sprutan är i förhållande till sin effekt och ändamålsenlighet den billigaste pytsspruta som existerar, och priset å densamma är ungefär tre gånger lägre än det för den billigaste kemiska extinktor.

10). Försedd med en extra, särdeles praktisk strålspridare, kan Assurans-Sprutan användas såsom en utmärkt trädgårds-spruta.

Enär hvarje eldsvåda, såsom nämnt är, har en liten början, och Assurans-Sprutan kan af *en* person bäras till hvilket ställe som helst, äfven till trångare vinklar och vrår af ett hus, der

eldsvåda utbrutit, så kan elden lätt bekämpas vid dess första utbrott och dess spridande förhindras, tillfölje hvaraf äfven hvarje större eldsvåda bör kunna undvikas.

Vi ha i första rummet egnat vår uppmärksamhet vid ett durabelt arbete, men hafva å andra sidan ej förglömt, att gifva Assurans-Sprutan ett elegant yttre, hvarigenom den utgör en verklig prydnad och kan, såsom sådan, placeras ej endast i tamburer utan äfven i de finaste rum, något som bör vara af desto större praktisk betydelse för städer utan vattenledning, hvarest, under kallare vintrar, det i sprutan befintliga vattnet lätt skulle frysa till is, om sprutan placerades i förstugor eller andra för kölden utsatta ställen.

Assurans-Sprutan använd såsom trädgårdsspruta.

Assurans-Sprutan egnar sig för alla ställen, der lif och gods äro underkastade eldfara, såsom för hvarje slott, museum, bibliotek, teater eller andra dylika ställen hvarest folk äro församlade, hotell, lasarett, fängelse, kyrka, skola, embetsverk, polis-, brand-, jernvägs- och poststation, boktryckeri, kasern, fabrik, verkstäder, magasin, privathus, landtställe, landtegendom, bruk, bank, kontor, butik, fästning, krigsfartyg, ångbåt, segelfartyg, postkupé å jernvägar etc.

Då emellertid en pyttsspruta är nödvändig för hvarje hus, och Assurans-Sprutan är den billigaste och ändamålsenligaste pyttsspruta som finnes, så kan hvarje samhälle och försäkringsbolag, som är mån om sin tillvaro, till stor säkerhets betryggande och mot en ringa kostnad för den enskilde, lätt ändra sina brandordningar derhän, att hvarje husegare blefve ålagd, att, jemte vattenpytsarne och i stället för de gamla ännu i bruk varande opraktiska handtrycksprutorna, anskaffa en, eller flere Assurans-Sprutor, allt efter omfång och område, hvilka alltid, på af brandsynen bestämda ställen, skulle stå fyllda med vatten, som endast och allenast vore tillåtet att begagna för eldsläckning och afprofningar. En dylik ändring i brandordningarne är nu väl behöflig och med tidens kraf fullt öfverensstämmande.

Vi våga till slut hoppas, att Assurans-Sprutan och vår sträfvan i allmänhetens intresse för införandet af densamma, skall vinna den uppmärksamhet och den uppmuntran som samma verkligen förtjenar, och skulle Assurans-Sprutan komma i användande vid någon eldsvåda, och der medverka till räddandet af lif eller egendom, så anhålla vi ödmjukast att alla detaljer, som med eldsvådans uppkomst, upptäckt och släckning kunna stå i förbindelse, samt rörande egendomens innehåll och värde till oss genast benäget insändas.

Stockholm i Oktober 1877.

Ludin & C:o.

”ASSURANS-SPRUTAN”

uti hvilken inga kemikalier användas, utan endast rent vatten, är afsedd att ersätta den kemiska extinkören och handtryckssprutan för eldsläckning, men kan äfven begagnas för besprutning af trädgårdar, drifhus, drifbankar, gator och vägar, till duschapparat, till fruktträds frigörande från insekter och spindelväf, för blekning af linne, tvättning af fönster, åkdon etc. Assurans-Sprutan väger från 11 till 15 t och rymmer cirka 8 kannor vatten. Kärlet är antingen af

Assuranssprutan använd vid rengöring af fönster.

galvaniserad jernplåt eller af koppar, och pumpen af metall. Hvarje Assurans-Spruta är försedd med en tre fots gummi-slang. Å strålröret finnes fastskrufvad ett strålmunstycke, som kan utbytas mot strålspridaren, hvilken sistnämnda finnes fastskrufvad på baksidan af pumpens afloppskammare.

Assurans-Sprutan bör alltid stå fylld med vatten, och fordrar ej annan eftersyn, än att vattnet ej fryser och att den

arbetande delen af pumpen, d. v. s. pistonstången, fuktas en à två gånger om året med litet ren bomolja. Vill man en gång om året måla de galvaniserade plåtkärlen inuti med oljefärg, så se vi ingen orsak hvarföre de ej skulle räcka ända till 20 år och derutöfver. Kopparkärlen behöfva icke målas. Alla sprutans delar äro universella, d. v. s. de passa till hvilken Assurans-Spruta som helst, och kan derföre hvarje särskild del af sprutan från oss erhållas, om någon sådan skulle förkomma eller önskas ny, utan att hela sprutan behöfver åter-sändas.

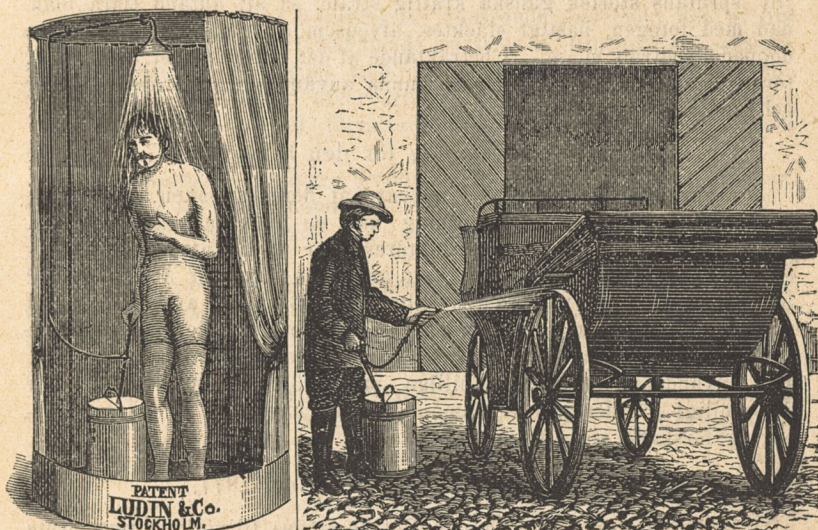
Innan undertecknade ville utbjuda Assurans-Sprutan i marknaden anställdes offentliga afprofnings med densamma, till hvilka tidningspressen, brandchefer och representanter för de flesta brandförsäkringsbolag, fackmän och andra intresserade celebritéter voro inbjudna och tillåta vi oss att nu, till ledning för allmänheten vid inköp af sprutor, framhålla följande utdrag ur de öfver dessa afprofnings på såväl offentlig som enskild väg afgifna utlåtanden:

Ur *Dagens Nyheter* för den 3 Nov. 1877.

“Behovvet af att genast vid en eldsvådas utbrytande ega till hands ett eldsläckningsredskap, som utan tidsutdrägt kan bringas till användning, har under senare tiden framkallat flera sprutkonstruktioner, hvilka, ehuru grundande sig på olika principer, dock haft samma syfte, nemligen att vara lätt tillgängliga och lättskötta, så att de på sin höjd erfordra ett par man för sin skötsel. För orter der ej vattenledning finnes, tillkommer äfven nödvändigheten att för sprutredskapets matning städe ega vatten tillgängligt i erforderlig kvantitet, något hvarom äfven gällande brandordningar gifva en antydan genom den enkla föreskriften, att ett visst antal pytsar skola finnas i hvarje hus. Att förena dessa båda nödvändigheter, att åstadkomma ett mindre brandredskap, som på samma gång tjänade som spruta och vattenbehållare, utan att derigenom dess lätthandterlighet komme att minskas, har länge utgjort målet för sprutfabrikanters sträfvan, och på sättet huru denna uppgift löses beror värdet af deras åt allmänheten utbjudna fabrikanter. De förnämsta af de för närvarande i handeln förekommande sprutredskapen af berörda art äro de kemiska extinktorerna och pytssprutorna. De förra äro vattenbehållare, i hvilka det för vattnets utsprutning erforderliga trycket åstadkommes genom att i vattnet upplösa ett särskildt därför prepareradt, starkt gasutvecklande pulver. Någon mekanisk kraft kommer således här icke i fråga, ej heller kan någon sådan användas då gasutvecklingen upphört, utan måste extinktören laddas på nytt med både vatten och sats. Det är tydligt, att då trycket, åtminstone vid början af gasutvecklingen, är synnerligen högt, extinktören måste vara särdeles starkt och omsorgsfullt utförd, hvarföre den måste utfalla relativt tung och dyr. Satsens sönderslagning och själfva laddningsoperationen taga äfven någon tid, så att ett af de väsentligaste ändamålen dermed — nemligen att omedelbart vara användbar — ej kan sägas vara uppnådt.

Pytssprutorna äro den enklaste lösningen af den förelagda uppgiften. En vattenpyts i förening med en handpump — se der hela hemligheten. Ett sådant redskap, om det hålles ständigt fyllt med vatten, är alltid utan några förberedelser färdigt till användning för att i lindan qväfva en utbruten eldsvåda.

Återstår således endast att tillse, att sprutan kan skötas med lätthet och att hela apparaten, fylld med vatten, ej utfaller tyngre än att den vid behof kan transporteras af en enda person. Och just härutinnan är det som de flesta bekanta konstruktioner af pyttssprutor uppvisa betänkliga brister. **Vi helsa därför med tillfredsställelse den nya pyttsspruta**, som under det betecknande namnet »Assuranssprutan» af hrr Ludin & k:ni härstädes blifvit nyligen utbjuden i marknaden och hvarmed, såsom vi i gårdagens nummer omnämnde, uppvisningar sistl. torsdag egde rum å den Holmgrenska sprutfabrikens gård. Assuranssprutan är en liten nätt och pryddlig pjes som äfven i elegantare rum kan försvara sin plats, oafsedt den oberäkneliga nytta den kan medföra. Den väger tom endast $11\frac{1}{2}$ skålpund och fylld med vatten 57 skålp., hvaraf dess bekvämlighet att transportera tydligt framgår. Till jemförelse vägdes vid de förenämnda uppvisningarne en annan pyttsspruta

Assuranssprutan använd:

Såsom Duschapparat.

För rengöring af åkdon.

af gängse konstruktion och befans dess tyngd vara tom $33\frac{1}{2}$ skålp. och fylld 95, alltså uppvisande en betydlig skilnad till assuranssprutans fördel. Denna senares förmåga att släcka äfven intensiv och utbredd eld ådagalades på ett slående sätt, i det dels tjära och petroleum i en reservoar om 30 kvadratfots yta, dels en större plankställning med deremot uppställt virke och öfvergjuten med förenämnda ämnen, antändes, och fick brinna tills lågan uppnådde ett par våningars höjd och oaktadt ganska stark bläst inom en minut släcktes med en enda af en person skött assuransspruta, utan att i något fall hela dennas innehåll behöfde anlitas. Uppvisningarne, för hvilka äfven H. M:t konungen uttryckt sitt intresse,

öfvervoros, oaktadt det dåliga vädret, af ett större antal personer, deribland direktör Nyström, brandchefen, polismästaren, representanter för försäkringsbolag m. fl. Allmänna meningen bland de närvarande syntes vara att den af hrr Ludin & C:o tillverkade nya sprutan **erbjud stora företräden framför sina föregångare**, ej minst genom dess billiga pris, som gör dess anskaffande möjligt äfven för mindre bemedlade hushåll, hvilka önska värja sig mot det förhärjande elementets fälor.

Ur *Aftonbladet* för den 3 Nov. 1877.

I förgår förevisades och afprovades vid Holmgrens sprutfabrik å Kungsholmen en af hrr Ludin & C:o konstruerad mindre spruta. Den samma utmärkte sig för enkelhet i konstruktionen, och ehuru den serverade en obetydlig vattenkvantitet, åstadkoms en i förhållande till sprutans storlek ganska kraftig stråle, så att antänd tjära blandad med fotogén, hastigt släcktes, äfvensom ett antändt bål af i tjära doppade vedtrån m. m. I betraktande af det billiga priset, 36 kronor, torde denna spruta med fördel kunna användas i snickareverkstäder och andra eldfarliga inrättningar.

Ur *Nya Dagligt Allehanda* för den 3 Nov. 1877.

I går middag anställdes i närvaro af flere för saken intresserade åskådare uppvisning och profning med en nyuppfunnen pyttsspruta, hvilken likasom de s. k. extinktorerna är afsedd att vid början af en eldsvåda genast vara färdig att användas samt för detta ändamål har en med lock tillsluten behållare för förvaring af vatten. Det nya brandredskapet, som utmärker sig för ett prydligt utseende och lätthandterlighet, ansågs af med saken förtrogna personer vara ganska användbart, helst det billiga priset 36 kronor stycket, gör det möjligt för flertalet af allmänheten att utan allt för kånbar uppoffring förskaffa sig ett sådant.

Ur *Stockholms Dagblad* för den 17 Nov. 1877.

Med denna af hrr Ludin & C:o härstädes tillverkade pyttsspruta egde i förgår en andra uppvisning rum, denna gången inför öfverståthållaren och flera af de här församlade direktörerna för in- och utländska brandförsäkringsbolag. Uppvisningen började med en jämförelse emellan assuranssprutan och vanliga pyttssprutor samt kemiska extinktorer, hvarefter företogs släckning af brinnande bål, deribland ett om 150 kvadratfots utsträckning. **Assuranssprutan visade sig äfven nu ega stora företräden framför sina medtäflare** och tillvann sig genom sin i förhållande till volymen förvånande släckningskraft de närvarandes enstämmiga erkännande.

Följande intyg med af oss gjorda kursiveringar äro erhållna om sprutans egenskaper och dess ändamålsenlighet i jämförelse med andra sprutor och kemiska extinktorer.

Intyg:

Stockholm den 6 Nov. 1877.

Undertecknad, som jemte andra personer öfvervar afprofnigen af den af Herrar Ludin & C:o patenterade s. k. Assurans-Sprutan, och dessutom redan före nämnda afprofnig tagit noggrann del af Assurans-Sprutans konstruktion får härmed förklara, att jag anser nämnde spruta vara den enklaste och mest praktiska bland brand-pytssprutor.

Joh. R. Holmgrens

Sprutfabrik

p. p:a Carl R. Åsberg.

Efter att hafva i konstruktivt hänseende undersökt den af hrr Ludin & C:o härstädes förfärdigade pytsspruta, benämnd »Assurans-Sprutan», jemfört densamma med förut befintliga apparater af liknande art och ändamål, samt öfvervarit de med denna spruta under den 1:ste innevarande månad förrättade afprofningarne, kan jag derom intyga:

att »Assurans-Sprutan» hvilat på fullkomligt riktiga principer, sådana dessa af fabrikanterna sjelfva angifvits;

att dess konstruktion och utförande till alla delar motsvara dessa principer;

att »Assurans-Sprutan» framför kemiska extinktorer eger fördelen af omedelbar och kontinuerlig användbarhet, och framför hittills mig bekanta pytssprutor utmärkes genom lätt skötsel och flyttbarhet;

att de med denna spruta anställda afprofningarne på ett eklatant sätt ådagalade dess förmåga att släcka äfven vida mera intensiv och utbredd eld än den egentligen är afsedd för.

Stockholm den 14 November 1877.

Albert Seberg.

Civil-Ingeniör.

Som Herrar Ludin & C:o härstädes, hvilka ämna i handeln tillhandahålla allmänheten pytssprutor efter särskild modell, af dem benämnd »Assurans-Sprutan», hos oss anhållit om intyg rörande nyttan af dylika sprutor samt ändamålsenligheten af nämnde modell, få vi härigenom meddela, att, enligt vår åsigt:

1:o pytssprutor äro, för släckning af våldeld vid dess första uppkomst, mycket verksammare än vanliga smärre handsprutor;

2:o att i fråga varande modell, såsom till konstruktionen enkel samt lättarbetad och inställd i pyts, som, till förminskande af vattnets afdunstning, är försedd med lock, är mycket ändamålsenlig; och

3:o att priset för »Assurans-Sprutan», 36 à 45 kronor efter olika utstyrel, synes vara särdeles billigt.

I brandväsendets intresse anse vi oss, på grund af berörde förhållanden, kunna **rekommendera sprutor af förevarande slag** såsom till förekommande af eldsvåda vida tjenligare än de i brandordningarne vanligen föreskrifna handsprutorna.

<i>B. Hollstén,</i> Brandchef i Stockholm.	<i>H. Vougt,</i> Direktör i Städernas Allm. Brandstodsbolag.	<i>C. A. Nyström,</i> Städernas Allm. Brand- stodsbolags Inspektör för Brandväsendet.
<i>A. O. Alrutz,</i> Stockholms Stads Brandkontors Inspektör.		

Undertecknad, som tagit kännedom om Herrar Ludin & C:o i Stockholm så kallad Assurans-Spruta, har funnit densamma för eldsläckning i *privatbostäder* särdeles ändamålsenlig och synnerligen lämplig till ersättning för de i vissa brandförsäkringsreglementen ännu föreskrifna handsprutor, hvilka sistnämnda då de behöfva användas, ofta befinnas otjenstbara.

Jönköping den 7 November 1877.

Bernhard Hay,
Brandchef.

Undertecknade som varit närvarande vid en afprofning med Herrar Ludin & C:nis Assurans-Spruta, få härmed på begäran intyga att vi anse nämnde brandspruta vara af utmärktaste konstruktion samt fullt ändamålsenlig för användande **ombord å fartyg**, hvarföre vi densamma på det högsta rekommendera.

Stockholm den 2 November 1877.

<i>Theod. Sahlsberg,</i> Befälhafvare å ångfartyget »Allegro».	<i>Aug. Nilsson,</i> Befälhafvare å ångfartyget »Bore».
---	--

Utdrag ur bref af den 4 Nov. 1877 från Majoren och Rid-daren E. Sasse i Karlskrona:

Herrar Ludin & C:o.

Med största nöje får jag härmed tillkännagifva att, efter verkställda prof, den af Eder konstruerade pyttssprutan (Assurans-Sprutan) är befunnen god och ändamålsenlig, i synnerhet till vådelds dämpande i dess första stadier och jmförelsevis **mera praktisk användbar än de dyrbara Extinktorerna.**

E. Sasse.

Den 1 dennes voro undertecknade närvarande vid en af Herrar Ludin & C:o i Stockholm föranstaldt afprofning af en af dem patenterad handpyttsspruta kallad »Assurans-Sprutan», och få vi på begäran lemna det intyg, att vi anse nämnde spruta såsom **den enklaste och ändamålsenligaste pyttsspruta vi sett**, och då den tillika utan föregående undervisning kan skötas af hvem som helst, anse vi den nästan ändamålsenligare än de s. k. extinktorerna, som kosta ungefär 3 gånger så mycket som »Assurans-Sprutan», hvilken

tillföljd af sin duglighet och prisbillighet **borde finnas hos hvarje omtänksam husegare.**

Stockholm i November 1877.

Murray & C:o.

Befullm. ombud för Scottish Imperial
Insurance Company i Glasgow & London.

Chr. Steffens.

Befullm. ombud för Magdeburger
Brandförsäkrings-Sällskap.

Knut Abenius.

Inspektör hos Försäkrings-Aktiebolaget
Skandia.

På begäran af Herrar Ludin & C:o hafva undertecknade tagit kännedom om en pyttsspruta, som under benämning »Assurans-Sprutan», af bemälda firma hålles till salu, och få, på grund af de i vår närvaro dermed anställda prof vitsorda att den s. k. Assurans-Sprutan, som synes hafva ganska enkel konstruktion, arbetade med **mycken lätthet och utvecklade en kraftig och kontinuerlig stråle**, hvilken egde förmåga att på kortare tid än en minut **släcka en ganska utbredd och af mycket brännbara ämnen underhållen eld.**

I stöd af de ådagalagda resultaten få undertecknade alltså såsom vårt omdöme uttala, att Assurans-Sprutan **synes oss mycket lämplig till användning i fabrikslokaler samt i allmänhet uti rum för dämpande i dess första början af derstädes utbruten eld.**

Stockholm den 20 Nov. 1877.

Elis Fischer.

Verkställande direktör i Försäkrings-Aktiebolaget Skandia.

E. Boye.

Verkställande direktör i Brand-
och Lifförsäkrings-Aktiebolaget
Svea.

Undertecknad som den 15 dennes på inbjudning af Herrar Ludin & C:o öfvervar afprofvandets af den s. k. »Assurans-Sprutan» får härmed på begäran lemna det vitsord att samma visade sig **öfver all förväntan ändamålsenlig och praktisk**, såväl hvad konstruktion som dess lätthandterlighet beträffar, och i mitt tycke **öfverträffande alla s. k. extinktorer** som jag hittills varit i tillfälle att se, hvadan den på det bästa förordas och rekommenderas.

Stockholm, 21 Nov. 1877.

Axel Norström.

Befullmäktigadt Ombud för Christiania
Almindelige Brandförsikringsselskab
i Christiania.

Såsom närvarande vid tvänne afprofningar med en af Herrar Ludin & C:o konstruerad handpyttsspruta (patent), kallad Assurans-Sprutan, kan jag om densamma och dess resultat lemna följande intyg:

1:o). Att denna enkla solidt konstruerade spruta är, i jämförelse med hittills mig förevisade eldsläckningsapparater, vare sig andra handsprutor, pyttssprutor eller extinktorer, **den mest praktiska, den mest effektfulla** på samma gång som **den mest prisbilliga** jag känner, hvarföre jag

2:o) i alla hänseenden instämmer uti de ampla vitsord, hvilka de, vid afprofningarne närvarande fackmännen lemnat öfver denna spruta, anseende för min del att Assurans-Sprutan är det lämpligaste eldsläckningsredskap vid *landtegendomar* vare sig uti *bostäder, bak- och brygghus, stallar, ladugårdar, klensmedjor, rior, logar* der tröskning sker genom *lokomobil*, eller på annat ställe *der ånga* användes; vidare uti *qvarnar, masugnar, fabriker*, ja, med ett ord öfverallt der eld eller artificiellt ljus erfordras.

Stockholm i November 1877.

G. T. Atmer.
Bruksegare.

Undertecknad, som varit närvarande vid det sista af ofvanskrifna prof, instämmer till alla delar uti förestående intyg.

Stockholm den 20 November 1877.

J. F. Holm.
Godsegare.

Kjöbenhavn den 22 Novbr 1877.

På given Foranledning bevidner jeg gjerne at den mig hos de Herrer Ludin & C:o i Stockholm foreviste Håndsprøjte (»Assurans-Sprutan») har **i højeste Grad overrasket mig** i henseende till hvad der med den kan udrettes til Slukning af Ild. Da den desuden kan anvendes till mange andre formål, **burde den ikke savnes i noget vel indrettet Hus.**

Nye Danske Brandforsikrings-Selskab
Luis Bramsen.
Direktör.

PRISKURANT:

Assurans-Sprutan säljes till följande priser, bord- och banfritt i Stockholm:

Komplett, med fullständig slang, strålrör och strålspridare, samt:					
kärlet af galvaniserad jernplåt, rödt, lackerad	Kr.	36			
» » d:o d:o d:o d:o med					
svenska vap-					
net och orna-					
menter. »		38			
» » d:o d:o d:o och pumpen					
försilfrad of-					
vanför kärlet »		45			

Då kärlet önskas af koppar tillägges 12 kronor till nämnda priser.

Då sprutorna skola sändas med sjölägenhet, eller pr jernväg, inpackas de uti lädor, för hvilka debiteras:

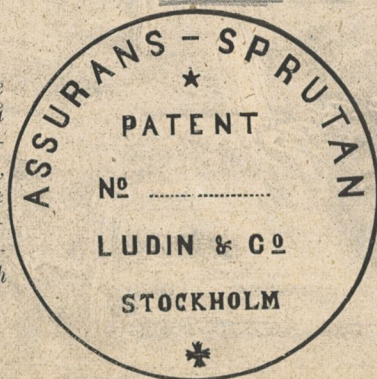
Kronor 2,50	för 1 spruta
» 3,50	» 2 sprutor
» 4,50	» 3 »
» 5,50	» 4 »
» 6,50	» 5 »

och återtagas lädorna till halfva priset vid franco retour.

Priserna äro noterade per extra kontant, utan förbindelse. Stockholm i Januari 1878.

LUDIN & Co.

Till undvikande af förvechlingar få vi fästa uppmärksamheten på, att vi, för vår patenterade spruta, antagit benämningen »Assurans-Sprutan» och

å denna benämning erhållit lagligt skydd. Hvarje af oss i handeln utsänd Assurans-Spruta är, i enlighet härmed, försedd med vidstående fabriksmärke.

ASSURANS - SPRUTAN.

